

במתנה

דפיו זהב

על מה שבזר זכאיו

הרבנית ימימה מזרחי

בעריכת יקרת פרידמן

ב"ה

גיליון 212

פרשת תרומה ✧ ב' באדר א' ה'תשע"ט (2/2019)

מפתחות לשמחה

של עולם, אני רוצה להיות אשה שמחה". עצם הזמן מאפשר לשמוח. יש בחינה של שמחה בעולם.

אז אורה זאת תורה. שמחה - אלה זמנים טובים. וְשִׂשׁוֹן - זו מילה, ברית מילה. למה הכוונה? סיבת העצב המרכזית, בפרט של הדור הזה (ואני רואה ושומעת על כך כל הזמן), היא הנפילה לעוונות שעושים בחדרי-חדרים. העצב שמגיע בעקבות הדברים הרעים האלה הוא נורא. והקב"ה אומר: "בחודש אדר תהי אדירה". בחודש אדר אני אומרת לתלמידות שלי: תדרי נדר - "אני אדיר את עצמי מהגלישה הזאת. מהשותפות בקבוצה הזו, שאני יודעת שעושה לי לא-טוב. מעצם בזבוז הזמן. כי גם אם נניח שאלה לא תכנים רעים, עדין, רק לחשוב על ביטול הזמן שאני נמרכת בצפייה..."

"וְשִׂשׁוֹן" - זו מילה. חייבים למול ולחתוך משהו וזה מאוד-מאוד כואב ומי שתעשה את הזה היום, או בכלל באדר, יש לה כוח ממש להדיר את עצמה מהדבר הזה.

זו היתה המזימה הגועלית של המן. הוא אמר: "אלוהיהם של אלה שונא זימה".⁵ אם יש משהו שיפיל אותם לעצבות, זה-זה. אני אעשה להם מסיבת טבע כזאת איזמה, שבעקבותיה הם יצילו לעצבות איזמה."

אל תתני לו. קבלי החלטה: "אני אדיר את רגלי. אני אהיה אדירה".

כתוב: "מקלות מים רבים אדירים משבגי ים - אדיר במרום ה".⁶ אבל המים הרבים של מפלי הניאגרה משמיעים קול עוצמתי בהרבה לעומת הים, אז למה דווקא הים מתואר במילים "אדירים משבגי ים"? מפני שלים יש גבול, אז הוא אדיר הרבה יותר ממפל שוצף ושוטף.

חודש טוב ומבורך! משנכנס אדר, מרבין בשמחה¹ והשאלה הגדולה: איך שמחים? יש הרבה דרכים עקומות וחשוכות לשמוח ואילו אנחנו מבקשות להיכנס להיכלות השמחה המאירים ביותר. וחז"ל נותנים בידינו ארבעה מפתחות לשמחה מתוך הפסוק הידוע: לַיהוּדִים הִיְתָה אֹרֶה וְשִׂמְחָה וְשִׂשׁוֹן וִיקָר.²

"אורה", אומרת הגמרא, זו תורה.³ את תשמעי משפט אחד של תורה ואת תצאי מוארת, את תצאי עם תקווה. לתורה יש כוח מנחם.

"שמחה", אומרת הגמרא, זה יום טוב. שבתות וחגים הם זמנים טובים. ואת לא מבינה: מה זאת אומרת? מצווים עלי לשמוח כי שבת? וכי אני אוטומט?

והרב פאפו, בעל הספר "פלא יועץ", אומר: יש סיעתא דשמיא לשמוח בעידן חדוה.⁴ ישנם זמנים לשמחה שנקבעו בתורה ובגמרא ויש להם כוח פתאום להזרים אליך נחשול ענק של שמחה ואת לא יודעת מאיפה זה בא. אדר, למשל, הוא זמן מסוגל לזה. ביום א' באדר א' - אל"ף-אל"ף-אל"ף - עמדנו וביקשנו: "ריבוננו

¹ תלמוד בבלי, תענית כט, ע"א: " אמר רב יהודה בריה, דרב שמואל בר שילת משמיה דרב: 'כשם שמשנכנס אב ממעטין בשמחה כך משנכנס אדר מרבין בשמחה'."

² מגילת אסתר ח', טז

³ תלמוד בבלי, מגילה טז, ע"ב: "לַיהוּדִים הִיְתָה אֹרֶה וְשִׂמְחָה וְשִׂשׁוֹן וִיקָר. אמר רב יהודה: אורה זו תורה וכן הוא אומר - כִּי גַר מִצְרָיִם וְתוֹרָה אֹרֶה (משלי ו', כג). שמחה זה יום טוב, וכן הוא אומר - וְשִׂמְחָה בְּתַגָּךְ (דברים ט"ז, יד), שִׂשׁוֹן זו מילה, וכן הוא אומר - שֵׁשׁ אֶנְכִי עַל אִמְרָתְךָ (תהילים קי"ט, קסב), וִיקָר אלו תפלין.

⁴ רבי אליעזר פאפו, "הפלא יועץ" ערך "שמחה": "והנה כל הדברים המסורים ללב צריכים עזר הלב, שהרי אם יאמרו לאדם שירא והוא אינו ירא, לא יוכל לירא [...] או אם יאמרו לו שיצטער או שלא יצטער, שישמח או שלא ישמח וכדומה, לא יוכל לעשות הפך ממה שלבו חפץ, רק על פי שכלו יהלל איש שיהפך את לבו וינהגהו אל המקום אשר יהיה שמה הרוח, על ידי מחשבות טהורות תדיריות. והן אמת שענינים אלו עקרים תלוי לפי מעשיו של אדם ולפי זכות הנפש [...], ויהי לו עזר משד"י לשמח בעדן חדוה ולהתעצב בעדן עציבותא",

⁵ תלמוד בבלי, סנהדרין קו, ע"א: "אמר להם (בלעם למואבים): 'אלוהיהם של אלו שונא זימה הוא'".
⁶ תהילים צ"ג, ד.

כנס הקוראות הגדול של פרשה ואשה

מתקרב!

תאריך: יום שלישי | י"ד באדר א' | 19.2.19
19:30 בנייני האומה, ירושלים

הכרטיסים אזלו

ניתן להירשם לרשימת המתנה,

ונודיע אם משהו מתפנה. פשוט כתבי
אלינו במייל חוזר בהודעת "השב".

הרבנית ימימה מזרחי

ישי ריב • רוני דלומי • רין רין אביב • נוייה מגדל • מיכל לויסין • סיוון שטיבל דמנטה

יום שלישי
י"ד באדר א'
+ פורים קטן

19.2.19
בנייני האומה, ירושלים

פתיחת דלתות 19:00 תחילת הארוזע 20:00

www.parasha.org

כרטיסים: אתר מיקצאיאק וגם 6565 / 073-207-75-70

זה הזמן להיות אדירה. לשים גבול. "ושטן" - זו מילה. קבלה קטנה בענייני מה שאנחנו קוראים "צניעות". זה פותח שערים של שמחה.

"ויקר" - אלה תפילין שבראש, כך בגמרא ובמילים אחרות: תפילה. אנחנו בזמני תפילה מופלאים שמשתרעים בין א' באדר ועד ז' באדר, יום פטירת משה רבנו. שבוע ימים שמסוגל לתפילה עצומה. יש האומרים שישנן ציפורים מיוחדות שנמצאות בכותל רק השבוע הזה, "סיסי החומות" שמן והן ונושאות - עוף השמים יוליך את הקול⁷ - את התפילות של השבוע היקר הזה, השבוע האחרון בחיי משה רבנו, כשהוא מבין שלארץ ישראל הוא לא ייכנס, אז הוא מבקש: "לפחות שכל מי שיבקש מהעם האהוב שלי בזמן הזה, התפילה שלו תעלה ותבקע מרומים".

תיארנו עכשיו ארבעה מפתחות שאיתם אנחנו מתניעים את המנוע של ה-מֶשֶׁ-מֶשֶׁ-מֶשֶׁ-מֶשֶׁ. מה פירוש "מש"? מהשנייה שאדר נכנס, אם את עושה את התנופה הזו של השמחה, מֶשֶׁ-הִי חדשה פתאום תצוץ לך. מישהי מחופשת, מישהי שחיפשת אחריה כל השנה; "איפה היא, האשה השמחה הזאת?"

אז תני לה, לאשה החדשה שאת, אורה. תני לה תורה. הנה, את עושה זאת ברגע זה ממש!

תני לה שמחה. הזמן הזה מושיט לך שמחה. לא תקחי?

תני לה ששון - כוחות להדיר את עצמך ממהו שאת שקועה בו והוא לא טוב.

ויקר - פשוט להתפלל ולקרא לקב"ה ולהגיד לו: "זהו, אני רוצה להיות אישה אדירה, אני רוצה להיות אישה נדירה. אני רוצה לראות את הדירה שלי מלאה בשכינה".

ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם⁸, אומר הקב"ה. "בנו לי משכן. קיטון אחד (חדר קטן) עשה לי, שאדור (אגור) אצלכם."⁹ וה"שפת אמת" כותב: "אדור" - לשון "אדר".¹⁰ בבית הקטן שלך תעשי תנופה קטנה לכיוון השמחה ואת תראי: ה' בא לגור איתך.

שנוכה בעזרת השם לשמחה שלמה ולאורה.

⁷ קהלת י', כ.

⁸ שמות כ"ה, ח.

⁹ מדרש רבה לחומש שמות, פרשה ל"ג: "אמר הקדוש ברוך הוא לישאאל: 'מכרתי לכם תורת, כפיככול נמכרתי עמה, שצאמר: 'ויקחו לי תרומה'. משל למלך שהיה לו בת יהודה, בא אחד מן המלכים ונטלה, בקש לילך לו לארצו ולטל לאשתו. אמר לו: 'בתי שנתתי לך יהודית היא, לפרש ממנה איני יכול, לומר לך אל תטלה איני יכול לפי שהיא אשתך, אלא, זו טובה עשה לי, שכל מקום שאתה הולך קיטון אחד עשה לי, שאדור אצלכם, שאיני יכול להניח את בתי'. כך אמר הקדוש ברוך הוא לישאאל: 'נתתי לכם את התורה, לפרש הימנה איני יכול, לומר לכם אל תטלוה איני יכול, אלא בכל מקום שאתם הולכים בית אחד עשו לי שאדור בתוכו', שצאמר (שמות כה, ח): 'ועשו לי מקדש'".

¹⁰ רבי יהודה אריה ליב אלטר מגור, "השפת אמת" לפרשת תרומה, שנת תרל"ב: "א"ו מ"ו ז"ל הגיד על חודש אדר ע"ש המד' הנ"ל ואדור ביניכם".